

Forfatter: Arrebo, Anders

Titel: En ny Dict om de Tegen

Citation: Arrebo, Anders: "En ny Dict om de Tegen", i Arrebo, Anders: *Hexaëmeron. Lejlighedsdigte. Breve. Udg. af Vagn Lundgaard Simonsen. 1965*, udg. af VAGN LUNDGAARD SIMONSEN ; Jørgen Glahder , Munksgaard, 1965-83., s. 281.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-arrebo01val-shoot-workid107826/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: *Hexaëmeron. Lejlighedsdigte. Breve. Udg. af Vagn Lundgaard Simonsen. 1965*

24. Beskerm de andre Roser smaa,
Som groor af samme rode
Ad de oc stedse dugges maa,
Oc bærc Blomster gode
Ad de kand traed' med Mandoms ijd
I Færne fied med are,
Oc legg' paa mørne Guds fryct hid,
Det giff dem Gud vor HErre.
25. Bed saa fremdelis inderlig,
For andre Vrter bolde,
Cypris, Lavendel, Persic slij,
Svm Danmarck har i Volde,
Bed du for *Juda*, Verslig Mand,
Bed du for *Levi* stamme
Bed oc for dend gemeine stand,
Guds venskab paa oss ramme.
26. Ad vi i denne Jammer dal,
Maa saa vort lijff fremdrage
Ad vi kand flytte til din Sal,
Naar vi har end vor dage,
Huor vi maa Blomstres Euiglig,
Som Roser alle sammen,
I Paradiß, vort Hicmmerid,
Huo det begier, sig' Amen.

En ny Diet

Om de Tegen,
som Gud allermæctigste la-
der dagligen skinne oc aabenbaris for
Menniskan, huilcke der kand vel regnis blant
de Tegen, som skal fremgaa for Menni-
skens Søns tilkommelsis Dag.
Anders Christensson Arrebo

[Træsnit forestillende Herrens genkomst paa den yderste dag]

Under de Noder: Ach Himmelske
Gud oc HÈrre etc.
Prentet i Kiøbenhaffn.

1. Hør til du Jord oc Steene,
Hør til du brusende Strand,
Hør til Trær oc grene,
Hør til du Aske oc Sand,
Hør til, hør til,
huad jeg dig sige vil,
Hør til du Suel saa klare,
du Maane obenbare,
i Stierne lader eder lære,
thi Menniken døfue mon være.
2. Du Menniske skabt mon være
met tuende Øren forvist,
At du skulde høre oc lære
At tro pa JESum Christ;
To Øyen smaa
gaff Gud dig lige saa,
At du skulde see oc kiende
Jertegn at være forhænde,
Men Ørene de ere dumme,
Oc Øyene de monne slumme.
3. En Hest sin Herre kiender,
En Oxe sin Herris Dør,
sig icke fra den vender
videre end det sig bør:
Men Menniken vist
beklager JESus Christ,
Sin Frelser icke kiender,
sin Øyem ey til ham vender,
Sin Øren bøyer fra hans Tale,
Sit Hierte legger i duale.

4. Naar Træerne de monne grønnis
Aff Solens lifflig skjn,
oc Vrterne monne skønnis,
vdspringe deylig oc fijn:
Da merckis paa stand
den Sommer være forhaand,
som alle Vrter pryder
oc Creaturer fryder,
som grønne de vißne Hede,
Gjør dem fructbar oc feede.

5. Saa siger Gud den HÈrre,
Som ey tal falskelig,
Skal der for Dommen være
Jertegn ræt visselig;
der efter skal grønis
Oc meget deylig skønnis
Guds kiere Børns staff oc Aske,
som Jorden monne forraske,
Ja skinne som Solen klare
I Guds Rjge obenbare.

6. Huad tegn (maa nogen sige)
kommer nu i vore Land,
som os kand bøye oc vige
at falde vor Gud til Haand?
Du taler ræt,
dit Dieffuels onde forsæt,
som dig aff Sathan tilføyes,
Aff Tegn kand icke bøyes;
Ja JEsu Blod det røde
er ickun jdel møde.

7. At Tiden dig ey skal trycke,
er saadant skeed i Aar,
oc Støden dig ey frarycke
at troe som skreffuit staar;
I Jena den By,
Som gaar aff rycte oc ry,
I Landtho Dyring mon ligge,
som mangen mand veed at sige,
Februartij den ottend' oc tive,
Jeg vil det icke liuffue.
8. I samme Stød blant alle
Der bøde en rjger Mand,
Anders Rjnsfeld lod sig kalde,
Hans Hustru Hoffmod paafand;
Derfor til Spee
Lod Gud oß saadant see:
Et Barn som skulde oß lære
vore Klædet ræt at skære;
Den Quinde fructsommelig bliffuer,
hendis Foster jeg nu beskriuffuer.
9. Tuende Hoffued det fremfører,
I huert tre Øyne vaare
Met tuende røde Ører,
langt Haar paa Hoffuedet bar;
Om Halsen mon staa
Jernringe met Kraffuer paa,
Den ene saare blaa mon' være,
Den anden mon kniplinger bære,
Om Armen Coraller røde,
Hoffmodige til stor møde.

10. Som Naglen skulde findis,
Et Abe Ansigt stod,
Paa Brystet, det vel mindis,
to Bogstaffuer findis lod;
Et Speyel saa klar
i venstre Haand det bar,
Et Rijs i høyre Hænde,
Hues Top sig monn' opvende,
paa Fødderne Korckensko
Beprydet met Roser to.
11. Som Raadet vaar fremkommet
Slig vnderlig Foster at see,
spranck det strax vd paa rommet,
Guds Vilie lod dem betee:
„Gjører Pliet oc Bod
aff Hierte, Sind oc Mod,
At straffe vdi sin vrede
sin Riib haffuer Gud til rede,
Hand hafuer nu spent sin Buc,
Rættferdelig eder at true.
12. Den gantske Verden at raade
aff Gud er jeg fremsat,
At de sig redde lade,
Huer i sin Stam oc stat
gjører Pliet oc Bod
oc falder sin HËrre til Fod“.
Der effter tre gantske dage
skreeg Bærnet: „Ach vec oc Plage“.
Efter saadan jammers nød,
Er det met skrig hended.

13. Her maatte nu nogen spørge:
„Huad kommer oß saadant ved,
(Lad dette de tydske høre)
som skeer for deris Sæd?“
Hør til, hør til,
Huad jeg nu spørge vil,
om Judland frj skal regnis,
om Sicland ey maa tegnis,
Wi maa dem vort Speyel vel kalde.
O Jesu, oß ey vndfalde.
14. Her regner jo Blod det røde
Mod all naturlig vijß,
der met at true oc holde,
At nær er Christi Rjß:
Din Synder saa røde
Slog JEsum slet til døde,
dog nectis huer Dag den Pijne,
Hand leed for Synderne dine,
Thi nødis hand blod at regne
oc Pjnen forgæffis at betegne.
15. Huor dette haffuer sig tildraget,
Er gode Mænd vitterligt,
som det hafuer ilde behaget,
der dem forkyndedis sligt.
Ach vee, ach vee,
Her skulde saadant ske;
Hoß oß i disse Lande
de Foster fødís for sande,
som icke stort bedre er skabt,
Men haffuer dog ringere Krafft.

16. Aarsagen til saadan smerte
Wi Dieffuelen skriffuer paa stand,
Den som besætter vort Hierte
Alt baade blant Quinde oc Mand
Met Guds Foract,
Met Verdslig Pral oc Pract,
Met Gierigheds søde krantzere,
Løbsægheds stercke skantzere,
den stercke druckenskabs Lencke,
saadant du vel betencke.
17. Du arme Jord oc Aske,
Huor aff brasker du saa stort?
Dieffuelen dig vil forraske,
Dig føre til Helffuedis Port;
Kom det ihu,
Du haffuer her ingen ro,
Slugdom staer dig til døde,
Dig gjør til Ormføde,
Her hielper ey Perlekrantzere,
Du maat met Døden dantzere.
18. Ræt lige som tyff aff lencke
kand passelig rose sig,
Det samme bør dig at tæncke
om klæder sandelig;
sin nøgenhed,
sin Blusel, som du veed,
At hand den kunde foruare,
I Paradjß obenbare
Tog Adam Figenblad,
Hand vaar icke meget glad.

19. Dit Hoffuet met Perler mon smykke,
Jesus Tornekroner bar,
saa lader du dig vel tykke;
Eya det statelig staar:
Om halsen din
En Kraffue blaa (oc fijn)
som JEsu Suededug hengde,
hand met sit Blod besprengde;
Met rosen Korckensko,
Jesus drog Jernmagler to.
20. Her maa dog icke forbiudis
Huer i sin Stat oc Starn,
Maa det oc icke fortrydis
at klæde sig vden skam.
Min ven, min ven,
kom det ihu igien
dit Hierte fra Hoffmod beuare,
Saa leffuer du vden Fare,
Dine Klæder dig icke dømmar,
om de dig rettelig sømmer.
21. De Tegen sig skulle tildrage
Før end Bestaaldings tid
Jerusalem til stor Plage,
Matthæus skriffuer met fjld:
De samme forsand
skeer nu i vore Land,
Wi maa vel om freden grue,
Thi Gud hand monne os true,
Hand lauger vist til at mede,
Hans Pjæl er alt til rede.

22. De Tegen som Gud tilsende
ved Mosen Pharaoni,
dem vilde hand icke kiende,
Ey lade Folcket frj:
Thi maatte hand
Vdi den røde strand
Sin Heste fra Vognen spende,
Fick saa en onder ende;
Gomorra maatte Skalen smage,
Som Guds Bud monne forsage.

23. Saa sendis os nu (diß verre)
slig tegn vnder vort Tag,
Oß at paaminde oc lære,
at nær er HErrrens Dag:
Stat op, stat op
Aff Synden, du wsle Krop,
Bliff vjß aff Pharaonis skade,
Aff Hiertet jeg dig moun' raade,
Ellers vogner du vist i smerte
Hoß Helliuedis Diefle stercke.

24. Derfor lad dig opvecke,
Oc løft op til JEsu din Haand,
hand dig begge sine skal recke,
din kieriste Frelsermand,
Som Pjnc oc Død,
sit Rosens Blod saa Rød
for dig paa Kaarßit vdøste
oc dig saa dyre forløste,
Forlade dig Synderne dine
for sin Sued, Død oc Pjnc.

18

25. At straffe vdi din Vrede,
O HErrre du Aandelig Liff,
Met Rijsct vær ey til rede,
neddempe Kiødsens Kiff;
Et Hierte rocn
forry oß igien,
Aff Liffsens Kilde oß dugge,
Den Hellig Aand offuerskugge,
Met hans Krafft Balsomere
Vor Hierter, O JESu kiere.

26. O JESu Liffsens HErrre,
Vor Klippe oc høyste Bo,
Vilde du hoß oß være
Oc i oß bygge oc bo,
At wi met Glæde
Til din Dag oß berede,
Wi maatte met Ro oc Ljse
met Englene dig cuiglig prjse;
det vnde oß Gud allesammen
Ved JESum Christum. Amen.

Pest-Pulver,

Eller

PESTILENTZ FOR-

gift, Som i denne farlige, oc
megit skrøbelige tid, seckerligen, i Aan-
den oc Sandhed aff alle Guds Børn, in-
den oc vden Kircken, brugis kand, Pestilentzen der
met, enten slet at fordriffue oc forgiffue, eller
oc endelig, til en evig Sundhed
forvende.